

TEGNAP

a válság tetemesen javult. A miniszterelnök tárgyalásai során megállapította, hogy lényegben vágó eltérés a pártok és a kormány álláspontja között nincs. Azok a kontroverziák pedig, melyek még fennállnak, egy újabb és határozottabb kormánynyilatkozattal kiküszöbölhetők. Illegképpen most már csak a megállapodásnak formába öntése és végrehajtása van hátra, hogy a pártok között a harmonia újra helyreálljon. Teleki a nemzetgyűlés legközelebbi ülésén, valószínűleg csütörtökön, nyilatkozni fog, melyben megállapítja, hogy a kormány az 1920. évi I. t. c. alapján áll. A királyi szék betöltése, valamint a trónutódlás kérdése azonban mind alkotmányjogi, mind külpolitikai vonatkozásánál fogva, valamint a nemzet egész jövőjére kiható jelentőségénél fogva nagyon alapos tárgyalást és megfontolást igényel és így ennek a kérdésnek az eldöntése későbbi idők törvényalkotásának lesz a feladata, amely a főhatalom gyakorlásának kérdéseit, a királyi jogok tartalmát stb., a megváltozott viszonyok figyelembevételével véglegesen lesz hivatva rendezni.

Ez az állásfoglalás tehát kizár minden meglepetésszerű megoldást, sőt bővebb és precízebb formulására Teleki legutóbbi nyilatkozatának és azt korrigálva is annyiban, hogy a trónkérdés rendezését nem a jövő országgyűlésnek, hanem későbbi idők törvényhozásának tartja fenn.

Ennek a miniszterelnöki nyilatkozatnak tartalmáról folyt tegnap vita a kisgazdapárt bizalmas megbeszélésén, ahol hangsúlyozták, hogy a miniszterelnöknek a közölt királyi kijelentések közjogi értékeléséről is nyilatkoznia kell: uralkodói ténykedés volt-e az IV. Károly részéről és kormányténykedés volt-e annak közvételére a miniszterelnök részéről.

Hivatkoztak továbbá arra, hogy külföldi jelentések szerint IV. Károly Szombathelyen uralkodói jogokat gyakorolt: kamarási esküt vett ki, kinevezett, előléptetett környezetéhez tartozó egyéneket stb. Mindezeknek tisztázását kívánják a miniszterelnök megteendő nyilatkozatával egyidejűleg.

Az intéző-bizottság tegnap délután megbeszélte a határozati javaslatában le van szögezve, hogy a párt a szabad királyválasztás alapján áll, de ennek megvalósítását arra az időre akarja halasztani, amikor a nemzet minden külső befolyástól menten nyilatkozhatik újból.

A platformmal kapcsolatban kívánja a párt a sajtószabadság sürgős megvalósítását is.

Az alkotmányjogi reformok megvalósítását a következő sorrendben kívánja a párt:

1. Törvényhatósági és községi választójog,
2. képviselőválasztási jog,
3. a főrendiház reformja és az államhatalmi főtényezők jogköre (király és országgyűlés egymáshoz és az országhoz való viszonyának rendezése).

A válság tárgyi kérdései elintéztnek tekinthetők. A személyi kérdések részben függőben vannak, de már bizonyosra vehető, hogy Teleki marad a kormány élén és megtartja a külügyi tárcát is. A belügyminiszteri tárcát illetően Gáál Gasztonnal folynak tárgyalások, de ha ezek nem járnak eredménnyel, Kósó István lesz a belügyminiszter. (Ez a hír a Szeged tegnapi cefolata ellenére tartja még magát.) Ez esetben iklódi Szabó János lenne a belügyi államtitkár. Nagyatádi Szabó István és Tomcsányi maradnak, közéleti-mezési miniszter Mayer János lesz. Beszélnék Benárd Ágoston távozásáról. Helyére a kereszténypárt Bernolák Nándort, a kisgazdák Gáál Endrét jelölik.

A kisgazdák és a keresztény egyesülés pártjának intéző-bizottságai ma este összeülnek és Teleki elnöklésével tárgyalják a hátralevő függő kérdéseket. Megállapodásukat szerdán a pártok érkekezetei elé terjesztik s ha elfogadják, csütörtökön összeül a nemzetgyűlés.

Haller István újságírók előtt kijelentette, hogy személyes kérdések a keresztény pártot hídogen hagyják, de tény az, hogy a párt tagjai legerősebben ábrást foglalnak Gáál Gaszton belügyminisztersége ellen. Viszont az is tény, hogy illetékes helyen Bernolák Nándor van az igazságügyi bársonyszék betöltésére kombinációba véve.

A keresztény nemzeti egyesülés pártján tegnap este gróf Andrássy Gyula üdvözlésére gyűltek össze a képviselők.

Vass József üdvözlötte Andrássy Gyula elnököt névünnepe alkalmával, amelyre Andrássy Gyula pár szóval válaszolt.

Glosszák a kereskedő-kongresszushoz.

Politikai, társadalmi és kereskedelmi tényezők nyilatkozatai.

SZEGED, április 12.
(Saját tudósítónktól.)

A kereskedők hatalmas országos kongresszusának utolsó hullámveréseit is felfogta már a végtelenül nagy hullámverő: az idő. Annyi új lehetőséget, először hallott szempontokat, orientálódási lehetőségeket és az ipar és kereskedelem százféle kérdését vetették itt fel a kereskedők és ipari világ összegyűlt reprezentánsai, hogy azok fölött máróholnapra nem lehet és nem is szabadna napirendre térnünk. Mi, ez alkalommal csupán arra szorítkozunk, hogy másoknak: a város leg-hivatottabbjainak nyilatkozatait, illetőleg véleményeit közöljük, amivel főlegessé válik a jubiláris kongresszusról való kommentálásunk.

Dr. Aigner Károly
főispán.

— Végtelenül kellemesen lepett meg a kongresszuson résztvevők nagy száma s ez a meleg kari összetartás és ragaszkodás, amit a résztvevőknél tapasztaltam; ugyszintén a kongresszuson részvett kereskedők és iparosok mély hazafias gondolkozási módja s az a készsége, hogy a hivatalos körökkel együtt működve, illetve azok munkáját támogatva, készséggel nyújtának segédkeztet hazánk területi integritásának visszaszerzésére. Igen mély benyomást tett rám továbbá a kereskedők és iparosok józan, hazafias belátása, hogy ki kell venni részüket a Hegedüs-féle pénzügyi reformok által rájuk is nagy mértékben hárított felelősségből, mert ez az első lépés a további munka érdekében való erőgyűjtéshez. A jubiláris lakomán mondott pohárköszöntőm közben megindultsággal tapasztaltam a halgatóság arcán, hogy mennyire átérzi a magyar kereskedelem és iparnak általam vázolt azon feladatát is, hogy minden egyes kereskedő és iparos igyekezzék a szakmáját oly nagyarányúvá és oly magas színvonalúvá fejleszteni, hogy ezáltal az kicsiny országunkból kikiváncsozzék és a tengeren túl is oly szoros gazdasági kapcsolat létesíthessék, amelynek törvényszerű következménye Magyarország és amaz országok között feltétlenül egy erős szimpátia, hatalmas érdekközösség és politikai kapcsolat lesz, amely újabb orientációkhoz vezet.

Dr. Bottka Sándor,
főkapitány.

— Szeged város közönsége ismeri a munkámat és ebből megismerheti a

felfogásomat is. Épen ezért egy újabb nyilatkozat tételét főlegessé-nek tartanám.

Dr. Landesberg Jenő,

a Szegedi Kereskedők Szövetségének főtitkára.

— Az országos kereskedői kongresszus, melynek előkészítésében szerény munkámmal magam is résztvettem, minden várakozásomat felülmuta. Nem beszélve a kongresszus gazdaságilag fontos eredményeiről, melyek között nem utolsó helyet foglal el az, hogy a kereskedő és iparos saját ügyeit illetően kellő tájékozást nyert, én a kongresszus tanulságait más szempontból vizsgálom. Ez a kongresszus fényesen igazolta azt a megállapítást, hogy az emberek beleuntak már az örökös harcba és egymással gyűlölködésekbe és a munkás az ő munkahelyében, a tisztviselő pedig íróasztala mellett, nyugodtan, békében szeretne dolgozni. Ha helyes irányba tereljük az emberek gondolkodását és becsületesen fogjuk föl hivatásukat és az önző érdekek helyett a haza ujjaépítésén akarunk dolgozni, abban az esetben összehozhatjuk az embereket és az igazi építőmunkába állíthatjuk őket. A kongresszus fényes sikere utat mutatott a jövőre is.

Dr. Somogyi Szilveszter
polgármester.

— Miután a veszített háború folytán nagy vagyonelvonások lesznek, melyek részben már meg is történtek, természetes, hogy ezt a helyzetet minden társadalmi osztály igyekszik meguszní úgy, hogy továbbra is akcióképes maradjon. A városunkban megtartott kongresszusnak is ez volt a legfőbb célja. A kereskedőket erősen nyomja a pénz értékének folytonos változása és így kétszeres okuk volt arra, hogy saját ügyeiket megbeszéljék és mondhatom, hogy az egyes szónokok igen magas színvonalon álló, előképztséget igénylő és magvas előadásokat tartottak.

Dr. Tonelli Sándor,

a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára.

— Most, hogy világválság van s az állam is nehézségekkel küzd, a magyar kereskedelem is kénytelen összes polgárait igénybe venni. A kongresszus azt a célt szolgálta, hogy mindezeket a kérdéseket megtárgyalja és egységes álláspontot igyekszik leszögezni az egész kereskedelem számára. Mint a kongresszus tárgyalásai mutatják, ez sikerült is.

Hogy ezeknek mi lesz a további eredménye, azt megállapítani nem lehet, mivel az nemcsak a kereskedőkön, hanem más faktorokon és körülményeken is mulik. Egy azonban bizonyos, hogy a kereskedők nem a terhek viselése ellen tiltakoznak, hanem csak egyenlő elbánást és igazságot követelnek. Másrészt pedig ma is kitartanak a szabadkereskedelem álláspontja mellett és nem akarnak állami beavatkozást akkor, amikor az ugynevezett olcsósági hullám rájuk nézve tetemes károkat jelent.

Vértes Miksa,

a Szegedi Kereskedők Szövetségének ügyvezető elnöke.

— A Polgármester ur egyik fel-szólalásában azt mondotta, hogy Szegedet a termelés három tényezője vitte mindig előre: a mezőgazdaság, az ipar és a kereskedelem. Ezt allegorizálja Rákosi Jenő is, azzal a nagyon szép képpel, hogy a gazdaság egy egész emberi mutat, melynek fél keze az ipar, másik fél keze a mezőgazdaság, a két lába pedig a kereskedelem. A kereskedelem megmutatta, hogy ebben az országban erős, egészséges és egységes, még akkor is, ha az állam rongyos bocskorban járhatja. Ez a két láb járni, haladni és dolgozni akar; vissza akarja összeköthetéseivel szerezni Magyarország integritását és a szabadkereskedelem tökéletes visszaállítását után hatalmas olcsóbbodást remél, amely a fogyasztót ismét közelebb hozza a termelőhöz és a kereskedelemhez és kiegyenlíti az eddigi nagy differenciákat, amelyek eddig azok között fönnállottak. Meg vagyok győződve arról, hogy ez a kongresszus mindezeket a dolgokat hatalmas lépéssel vitte előre s mindenki okulhat abból, hogy a kereskedőosztály egységével és munkájával a haza leghasznosabb munkálója lesz.

VARGA MIHÁLY kötél-
gyárosnál Szeged
Telefon 469. 6 Aradi-utca 4.
Mindennemű
kötélárú, zsineg, zsák, ponyva, szőlőkötő-
ző fonalak és háló gyári áron kapható.

Olaszország és a kis ántánt tárgyal a királykérdésről.

PÁRIS, ápr. 12. (Saj. tud.) A *Vie Parisienne* jelenti, hogy Olaszország és a kis ántánt államai ezidőszert a Habsburg-kérdésről tárgyalnak.

Dollár, Dinár, Lei,

valamint az összes idegen pénzek beváltása és eladása.

Tőzsdei megbízások

Schatz Jenő

bank- és árubizományos

Kelemen-utca 5. sz.

Telefon 16—83. 734

BIZOTTSÁG ELŐTT A KÖLTSÉGVETÉS. A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága tegnap délután Klebersberg Kuno elnöklésével ülést tartott, amelyen az 1920—21. évi állami költségvetést tárgyalták általában. A bizottság ülésén megjelentek: Hegedüs Loránt pénzügyminiszter, Hegyeshtlmay Lajos kereskedelemügyi miniszter és Vass József kultuszminiszter is. Iklódi Szabó János előadó ismertette a költségvetést, amelyet Hegedüs pénzügyminiszter kísért magyarázatokkal. A vitában résztvettek Szerényi József, Huszár Károly, Ugron Gábor és Beniczky Ödön. Minthogy a bizottság a vitában az összes szakminisztereket meg akarja hallgatni, az általános vitát félbeszakították és holnap délután folytatják.

TELEFON: Igazgatóság 455. **KORZÓ-MOZI** TELEFON: Pénztár 11—85.

Ma, kedden utoljára Április hó 12-én

Szenzációs sláger-est!

A fősvénység.

Drama 5 felvonásban

A főszerepben: FRANCESKA BERTINI.

Az élet ösvénye.

Amerikai színmű 5 felvonásban. A főszerepben: Violet Verserau.

Csak 16 éven felülieknek!!!

Az előadások pontosan fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.